

Calling bullsh*t

Kritisch kijken naar reacties op Rise of Empires

De trailers van *Rise of Empires: Ottoman* zijn op YouTube te vinden. In de reacties eronder gaan onbekende gebruikers met elkaar in debat over de serie. Ze vuren historische termen op elkaar af om anderen te overtuigen van een mening over een fragment of over de hele serie. Je raakt al snel onder de indruk van de historische taal. Hoe geloofwaardig komen deze internetgebruikers over op onze leerlingen?

David Nieuworp, Job Snellink, Nadia van Veen en **Lisanne Merks** zijn studenten aan de lerarenopleiding Geschiedenis van Hogeschool Windesheim. **Robert Boonstra** is docent aan de lerarenopleiding Geschiedenis van Hogeschool Windesheim.

Wat?

Iedereen die enigszins bekend is met digitale platforms weet dat de uitspraken erop vaak heel stellig gedaan worden. Zo wordt ook over geschiedenis geschreven of wordt geschiedenis gebruikt om een boodschap te onderstrepen. Enerzijds is het mooi om te zien dat geschiedenis leeft. Anderzijds zien we veel eenzijdige informatie, verouderde inzichten, niet kloppende redeneringen of vergelijkingen, een onvermogen om zich in te leven in andere standpunten, een soort waarheidsabsolutisme en heel veel generalisaties die revue passeren.

In deze oefening nemen de leerlingen de rol aan van een kritische internetgebruiker. Leerlingen bekijken fragmenten van *Rise of Empires* op YouTube én ze lezen wat YouTube-gebruikers en andere criticasters op het internet er (met historische argumentatie) over schrijven. Door bronkritiek te combineren met enkele regels over misinformatie en desinformatie doen leerlingen uitspraken over de beeldvorming in de serie en over de geloofwaardigheid van uitspraken (reacties) erover. Leerlingen wegen de informatie en antwoorden in een korte reactie op de reacties over *Rise of Empires*.

Voor wie?

Er is een opdracht voor de bovenbouw en voor de onderbouw. Niveauverschil is goed aan te brengen.

Wanneer?

Tijdvak 4, hoewel in de reacties ook vergelijkingen worden gemaakt met andere tijdvakken.

Hoe lang?

Een of twee lessen.

Hoe werkt het?

Het lespakket bestaat uit een docentenhandleiding, een presentatie en werkbladen. Leerlingen krijgen een filmfragment van *Rise of Empires: Ottoman* te zien en enkele reacties bij het fragment te lezen. Met enkele vragen en zonder enige informatie vooraf, wordt de leerling gevraagd om een oordeel te vormen over de boodschap, de beeldvorming en de geloofwaardigheid van hetgeen geschreven is. Leerlingen bespreken hun bevindingen met elkaar om te zien welke overeenkomsten en verschillen er zijn. Dit is als het ware een nulmeting. In de volgende stap krijgen de leerlingen een bronnenblad met

informatie over de inhoud van het fragment en de reacties. De docent kan ervoor kiezen om zelf wat informatie te bespreken. Nadat de kennis is geïnventariseerd, wordt een geloofwaardigheidsschaal geïntroduceerd. De schaal is bedoeld om in de volgende fase ondersteuning te bieden in het beoordelen van de reacties. Op deze schaal kunnen leerlingen met kaartjes hun eigen overwegingen zichtbaar maken: welke aspecten van een reactie vinden ze overtuigend en welke niet? Vervolgens keren de leerlingen bewapend met de nieuwe kennis en de geloofwaardigheidsschaal zich opnieuw tot het fragment van de serie en tot de reacties erover. Vervolgens bespreken de leerlingen of hun oordeel over het fragment en de reacties veranderd of verdiept is, of misschien wel hetzelfde is gebleven. Tot slot bespreken we het verschil tussen de eerste antwoorden en de antwoorden na de oefening:

Poster van de Netflix-serie *Rise of Empires: Ottoman*.

